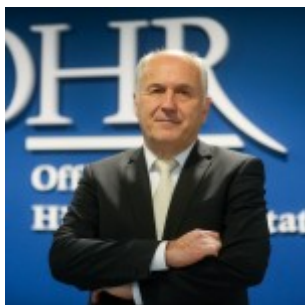

Vlasti moraju okončati sramno i grubo kršenje načela jednakopravnosti

Dana 22. prosinca 2009. godine, Veliko vijeće Europskog suda za ljudska prava donijelo je presudu u istaknutom predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine u kojoj se navodi da Ustav BiH i izborni zakoni sadrže diskriminatorne odredbe koje onemogućavaju građanima koji ne pripadaju kategoriji “konstitutivnih naroda” da se kandidiraju na izborima za funkcije člana Predsjedništva BiH i izaslanika u Domu naroda BiH.

Presuda je donesena nakon potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju 2008. godine između BiH i Europske unije. Ovim sporazumom, Bosna i Hercegovina se obvezala da će rješavati prioritete iz Europskog partnerstva, a jedan od njih je izmjena izbornog okvira u vezi sa članovima Predsjedništva BiH i izaslanicima u Domu naroda, kako bi se osiguralo puno poštovanje Europske konvencije o ljudskim pravima i postprijemnim obvezama prema Vijeću Europe.

Bit ove desetogodišnje presude je jasna: Svi građani BiH trebaju imati ista prava. Ovo nije nikakva radikalna ideja. Ovo je način kako funkcioniraju normalna demokratska društva. Diskriminacija po osnovu nečije nacionalne pripadnosti je oblik rasne diskriminacije, i stoga je krajnje teška. Sud u svojoj presudi smatra da se različito postupanje koje se isključivo ili u kritičnom opsegu temelji na etničkom

podrijetlu pojedinca ne može objektivno opravdati u suvremenom demokratskom društvu koje je izgrađeno na načelima pluralizma i poštovanja različitih kultura. Ovom presudom vlastima BiH je naloženo da poduzmu potrebne korake kako bi zaštitili prava građana te time okončali diskriminaciju na osnovu rase i etničke pripadnosti. Međutim, deset godina nakon donošenja presude Europskoga suda za ljudska prava, diskriminacija se i dalje nastavlja, s obzirom da ova presuda nije implementirana.

„Aneks 4 Daytonskog sporazuma, koji je Ustav ove zemlje, kaže da je Bosna i Hercegovina demokratska država, koja funkcioniра u skladu s vladavinom prava te da se Europska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i njeni protokoli u Bosni i Hercegovini izravno primjenjuju i imaju prednost nad svim drugim zakonima. Imajući to na umu, krajnje je vrijeme da se svakom građaninu BiH pruži jednak tretman, što je također utvrđeno Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima UN-a,“ rekao je visoki predstavnik Inzko.

Presuda u slučaju Sejdić-Finci nije jedina presuda ovoga suda koju vlasti BiH uporno zanemaruju. Vlasti također moraju poduzeti korake koje je sud naložio u predmetima Zornić, Pilav i Šlaku, što bi okončalo diskriminaciju na osnovu etničke pripadnosti i prebivališta.

„Cilj je uvijek isti – ukinuti diskriminaciju“, izjavio je visoki predstavnik. „Ovo je središnji element kojim se Bosna i Hercegovina može učiniti stvarnim domom svih njenih građana, bez obzira na etničku pripadnost. Izabrani lideri ove zemlje trebaju se sramiti što za cijelo jedno desetljeće nisu proveli presudu Europskog suda za ljudska prava u predmetu Sejdić-Finci, jer na taj način održavaju postojanje diskriminacije“.

Kako je visoki predstavnik konstatirao nakon posljednje sjednice Vijeća za provedbu mira, vlasti BiH „neke građane tretiraju kao manje jednakopravne od drugih“, naglasivši da su svi građani BiH kažnjeni sadašnjim nepravednim sustavom, koji je on opisao kao „nepodnošljiv“.